

A doktori értekezés online védésének menete

A doktori értekezés védésének célja a jelölt tudományos felkészültségének és tevékenységének értékelése, melyet bemutat az értekezésén, tézisein és publikációin keresztül írásban, valamint rövid előadás formájában. Az értékelés kiterjed a tudományos munka eredményeire, arra, hogy ezt a jelölt mennyire "birtokolja", azaz milyen világosan tudja megfogalmazni írásban és szóban a vizsgálatok célkitűzéseit, a problémákat, a megoldásukhoz vezető utat, mennyire logikus a gondolkodása az eredmények értékelésében, következtetéseiben, esetleg a további út kijelölésében. A védés során a kérdésekre adott válaszok alkalmat adnak arra, hogy a jelölt vitakészségéről képet alkothassunk.

Adminisztrációs és egyéb kellékek

A védéshez a TDI vezetője elektronikusan biztosítja az alábbiakat:

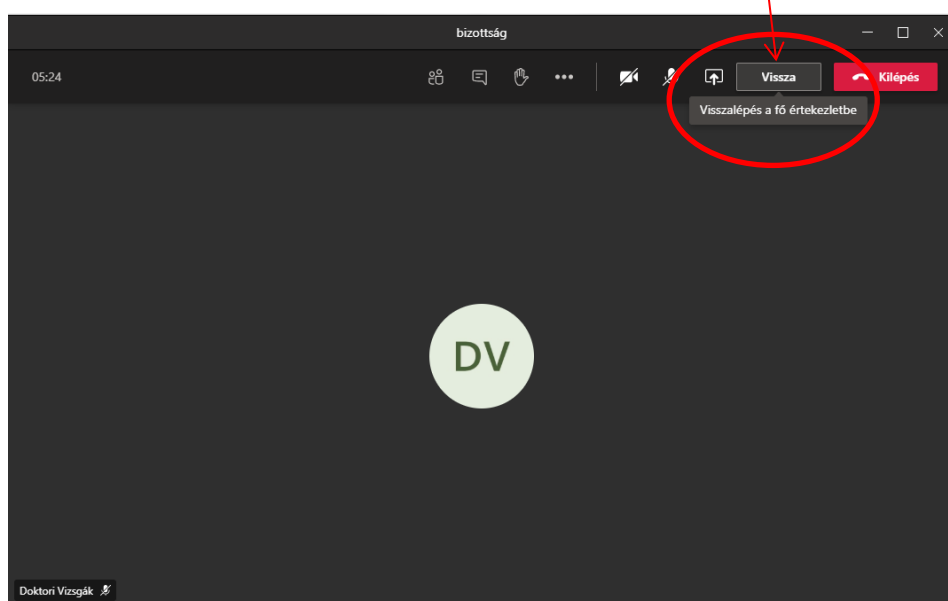
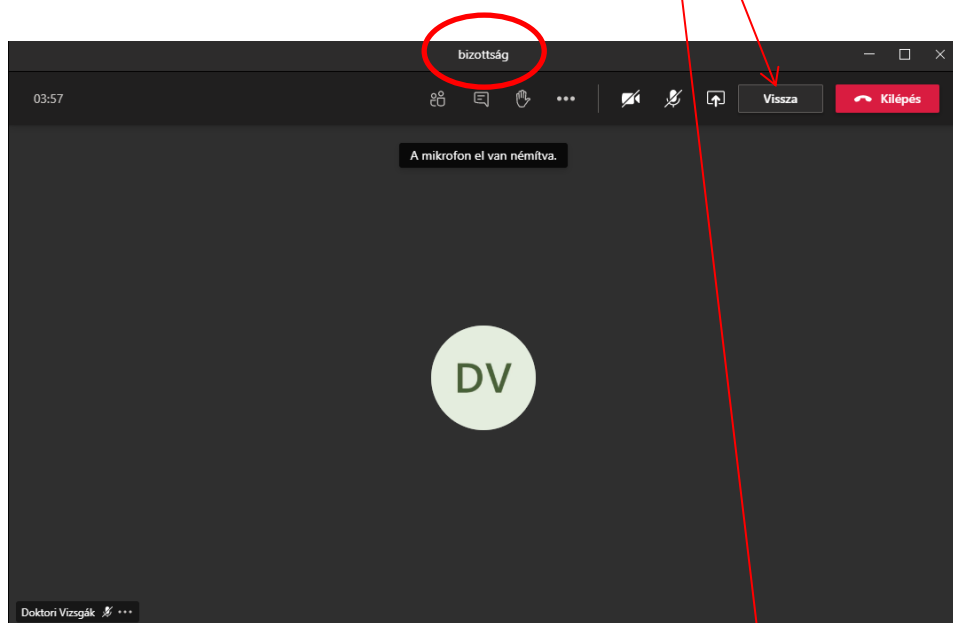
- az értekezés
- a védés jegyzőkönyve,
- a védés forgatókönyve (ez a 14. melléklet),
- az opponensi vélemények és a jelölt válaszai (írásban),
- a jelölt tudományos életrajza,
- Microsoft Teams (MT) meeting

A védés menete

1) A védés előtt kb. fél órával a bíráló bizottság és az opponensek zárt ülést tartanak az MT-ben*, ahol az elnök ellenőrzi a védés formai előírásainak meglétét (beleértve a beérkezett kérdéseket, megjegyzéseket, valamint az esetleges összeférhetlenséget). A tagok röviden értékelik az értekezést, ennek során *kialakíthatnak* közös, bizottsági kérdést.

*Az MT meetingben a titkár a bizottság tagjait egy ún. mellékterembe (breakout room-ba) irányítja át. A terem neve: Bizottság, Bizottsági ülés... **Az átirányítás automatikus, a bizottságnak nem kell semmit tennie.** Ez egy teljesen zárt csoport, csak a kijelölt személyek lehetnek tagjai.

A zárt ülést követően a védéshez a „vissza” gombbal tudnak visszatérni, nem kell a csoportból kilépni, nem kell a meetinget megszakítani és újból belépni:

- 2) Az ülésen legalább három bizottsági tagnak és egy opponensnek jelen kell (!) lennie. A védés egy bizottsági tag távolmaradása esetén még lefolytatható. Ha az egyik opponens nincs jelen, akkor véleményét az egyik bizottsági tag ismerteti. Ha az értekezést 3 opponens véleményezte azért, mert az első kettő közül az egyik nem támogatta, akkor a negatív véleményt adó opponens véleményét is ismertetni kell.

- 3) Az elnök megnyitja a tudományos ülést, üdvözli a hallgatóságot, bemutatja a bíráló bizottság tagjait és az opponenseket, megkérdezi a jelöltet, hogy van-e kifogása a bizottsággal vagy az opponensekkel szemben.

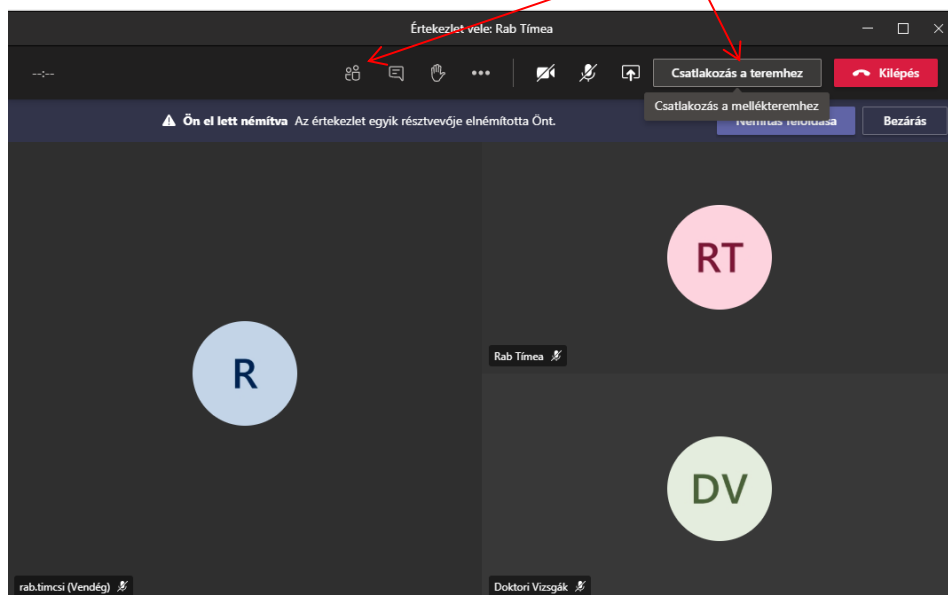
Az elnök megkéri az online hallgatóságot, hogy a mikrofont a védés alatt kapcsolják ki, a kamerát nem szükséges – akkor lehet bekapcsolni, ha a kérdéseket teszik fel. A kérdéseket kézfeltartással tudják jelezni.

- 4) Az elnök felkéri a bizottság titkárát, hogy ismertesse a jelölt tudományos életrajzát.
- 5) Az elnök felkéri a jelöltet, hogy rövid (kb. 20-25 perc) előadásban ismertesse értekezésének legfontosabb eredményeit.

A jelölt kamerája a védés teljes ideje alatt bekapcsolva kell legyen, akkor is, amikor az előadás ppt-jét megosztja. (Az online vizsgákról útmutató: <https://tf.hu/doktori-iskola/egyeb-fontos-tudnivalok>)

- 6) Az elnök felkéri az opponenseket, hogy ismertessék véleményüket (a vélemény ismertetése nem haladhatja meg a 15 percet).
- 7) Az elnök megkérdezi a bizottság tagjait, majd a hallgatóságot, hogy van-e kérdésük a jelölthöz (a kérdéseket a jegyzőkönyvben rögzíti a titkár), majd megkérdezi ugyanezeket, hogy van-e megjegyzésük, kiegészítésük, hozzászólásuk. Jegyzőkönyvezni kell a felszólalások lényegét, a vitában részt vevők nevét, a hivatalos bírálók véleményét, valamint a bírálóbizottság véleményét és értékelését. Kívánatos(!), hogy a védés során valódi vita alakuljon ki, ebben a bizottsági tagok legyenek kezdeményezők. Mindez azt a célt szolgálná, hogy a jelölt és értekezése valóban tudományos vita keretében mérettessék meg és ne formális felolvasásokra szorítkozó, alkalmasint udvarias ámde unalmas legyen az eljárás.
- 8) Az elnök felkéri a jelöltet, hogy válaszoljon az opponensek értékelésére (az esetleges negatívra is) és a feltett kérdésekre.
- 9) Az elnök megkérdezi az opponenseket és a kérdés(ek)e)t feltevőket, hogy a választ elfogadják-e. Igenlő válasz esetén az elnök felfüggeszti az ülést, a bíráló bizottság és az opponensek zárt ülésen folytatják az értékelést. Ha a kérdezők a választ nem fogadják el, akkor az elnök a vitát az álláspontok tisztázása után zárja le.
- 10) A bizottság a zárt ülésen értékeli az értekezést, a jelölt válaszait, vitakészségét, majd a tagok véleményüket titkos szavazással számszerűen is kifejezik (1-5).

A zárt ülésre a védés előtti ún. mellékteremben kerül sor. A mellékterembe visszalépni a „csatlakozás a mellékteremhez” gombbal tudnak. Ehhez nem kell kilépni a csoportból. Visszalépni csak az tud, aki a védés előtt megkapta a jogot a terembe lépésre, azaz csak a bizottság. Ennek ellenőrzésére használható a résztvevők megjelenítése gomb.

A szavazásban mind a bizottság tagjai, mind az opponensek részt vesznek. A szavazás titkos. Ahhoz, hogy ne kelljen kilépni az MT-ből a szavazásra, majd visszalépni, a Doktori Titkárság anonim Formsot hoz létre, melynek linkjét a védés megkezdése előtt elküldi a bizottság tagjainak. A beérkezett eredményeket a Titkárság e-mailen továbbítja az elnök részére.

A bizottság a védés jegyzőkönyvében rögzíti a szavazás eredményét, valamint az értekezés néhány fontos megállapítását. A jegyzőkönyvet, melyet a Titkárság a védés kezdete előtt elküldi a tagoknak, a védés titkára a védés során/után kitölt és elküldi a rab.timea@tf.hu e-mail címre, melyet a Doktori Titkárság továbbít a tagok részére aláírásra, majd az aláírt jegyzőkönyvet szkennelve, fotózva e-mailen visszaküldik.

Az aláírt jegyzőkönyv nélkül az eredmény kihirdethető, azzal a megjegyzéssel, hogy a védés eredménye csak az aláírt jegyzőkönyv(ek) Titkárságra érkezése után kerül a Doktori Iskola Tanács, majd az Egyetemi Doktori Tanács elé.

A jelöltnek az elérhető pontokból legalább 67%-ot kell elérnie ahhoz, hogy az értekezés és a védés elfogadható legyen.

- 11) Az elnök újra megnyitja a tudományos ülést (visszalép a védésbe az 1. pont szerint a „vissza” gombbal) és ismerteti a bizottság számszerű véleményét, majd a bizottság egyik tagja ismerteti a döntés indokait (lsd. előző pont).
- Megfelelő pontszám esetén az elnök kinyilvánítja a bíráló bizottság javaslatát, azt, hogy a Doktori Tanács a jelöltnek a doktori fokozatot ítélje oda.
 - Ha a pontszám elégtelen, akkor ismerteti a Szabályzatot: “sikertelen védés esetén új eljárás leghamarabb a sikertelen védéstől számított két év elteltével kezdeményezhető.”
- 12) Az elnök bezárja az ülést. Az MT meeting lezárul, a Titkárság a meetinget lezárja.
- 13) A védési jegyzőkönyvet a bizottsági tagok eljuttatják a Doktori Titkárságra (rab.timea@tf.hu), hiánytalan beérkezés és sikeres védés után a Doktori Iskola Tanács javaslatára a fokozat odaítéléséről az Egyetemi Doktori Tanács dönt.

Dr. Radák Zsolt

egyetemi tanár

a Doktori Iskola vezetője